

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

In eandem, Sermo LXXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](#)

spes autem quæ videtur non est spes, quod enim videt quis, quid sperat? si autem quod non videmus, speramus; per patientiam expectamus. Hodie adoptionis est dies, hodie promissionis tempus est: audi, crede, expecta, crede creditori tuo, qui tibi credidit debitori, expecta parumper ut veniat, qui te diu sustinuit ut venires: da illi inducias de promisso, qui tibi quicquid erat debiti, iam donauit. Aut quare tu fatigaris spe Dei, cum genus omne hominum subsistat spe, fide viuat? Agricola nunquam sereret anhelus, si fructum laboris sui de tempore non speraret: viator laborem prolixi itineris non subiret, nisi se ad destinata crederet peruenire, nauta mare non intraret incertus; si se lucris sequentibus compensaturum viatum dissimilina non speraret: miles tota iuuentutis tempora non ageret in periculis, si senectutis honores copiosissimos non speraret: filius paternæ dominationis tempora non duraret, si se substantiæ paternæ non speraret hæredem. Et tu si te iam filium Dei credis, iuxta Prophetam: Expecta Domini, Psal. 126.
 minum, viriliter age, & confortetur cor tuum, & expecta, ut hæreditatem Dei de expectationis fide: & de virtute patientiæ consequaris. Audi Apostolum: Filii Dei sumus, & nondum apparuit quid erimus: Ioan. 3.
 scimus quoniā cùm apparuerit, similes ei erimus. Et iterū: Vita vestra abscondita est cù Christo in Deo: cù autē apparuerit Christus vita vestra, tūc & vos apparabitis cù ipso in gloria. Fratres beati sunt filii Dei, quia & hæreditatem rerum omnium possidebunt, & de excessu patris luctus temporum non videbunt. Colos. 3.

In eandem, Sermo LXXII.

Quod ego modò cum magno tremore dicturus sum, quod vos estis nunc terribiliter audituri: imò

imò terribiliter vocaturi , stupent angeli , pauesunt virtutes , supernum cœlum non capit. Sol non videt, terra non sustinet , tota non assequitur creatura. Quid ad hæc mortale pectus? Quid ad hæc mens hominis imbecilla ? Quid ad hæc humani sensus angustia ? Quid ad hæc humane vocis aura? Quid ad istud humana lingua citò tacitura ? Hoc Paulus inuisibiliter cùm vidisset , prodidit non prodendo , dicens:

I. Cor. 2. Nec oculus vidit , nec auris audiuist, nec in cor hominis ascendit, quæ præparauit Deus diligentibus se. Hoc Isaias cum suo mox cœpisset auditu , ad hoc hominum peruenire posse dubitat , vel fidem , dicens :

Esa. 53. Domine , quis credidit auditui nostro ? Hoc Hieremias cum diuino cœpisset auditu partus super-

Hier. 4. norum sensuum non sustinebat , clamans : Ventrem meum , ventrem meum doleo , & sensus cordis mei perturbati sunt. Hoc Abacuc diuini spiritus perorabat afflatu,cùm dicit : Custodiui , & expauit venter meus à voce orationis labiorum meorum : & intrauit tremor in ossa mea , & subtus me commota est

virtus mea. Eleuatus virtute Dei sensit suam sub se succubuisse virtutem. Longum est super hoc, sacramentum pauoris prosequi,& dinumerare sanctorum: tempus non sinit diu me in hoc timore demorari, cœlestis partus impetus non potest tardare nascentiū. Dico ergo ,& vos in utero adhuc penetrali voce cōpello, prouida exhortatione præmoneo: vt antequam videatis matrem , vocetis & patrem , ante blandimenta matris, patris tendatis & festinetis ad regnum: ante patris præueniatis ad panem , quam matris ad ubera pendeatis. Nec in vos quicquam sibi , aut matris necessitas aut ætatis tēpora vindicet: sed in vobis totum diuino patri , totum cœlesti respondeat & oc-

Matt. 6. currat auctori. *Pater noster qui es in cœlis. Hoc est quod pauebam*

pauebam dicere , hoc est quod trepidabam proferre , hoc est quod neque cœlestium , neque terrestrium quenquam sinebat seruitutis propriè conditio suspicari: cœli & terræ, carnis & Dei repente tam posse prouenire commercium, ut Deus in hominem, homo in Deum , Dominus in seruum , seruus verteretur in filium: fieretque diuinitatis & humanitatis ineffabili modo vna & sempiterna cognatio. Et quidem deitatis erga nos dignatio tanta est, ut scire nequeat quid potissimum mirari debeat creatura: utrum quod se Deus ad nostram depositit seruitutem : an quod nos ad suæ diuinitatis rapuit dignitatem. Hinc est homo , quod te diuinitus adhortatur, qui tanto nunc tuo amore flammatur : quod adhuc in utero voce tua te Deus adoptat in filium : quod te non fieri solum liberum vult ille, sed nasci : quod ipsam propter te manumittit naturam : ne quem næuum , ne quam maculatum imponat ortus pristinæ seruitutis. O vos beatos , quibus dominari datum est ante, quam nasci: ante regnare, quam viuere: ante ad Dei patris gloriam peruenire , quam profapiæ propriæ vilitatis agnoscere. Ecclesia fœlix mater, quæ vos tales respicit, quæ cum virgo permaneat, genuisse tales & tantos vos taliter se miratur. Olim partus iste præcedētibus designabatur exemplis. Hinc est Gen. 25. quod Iacob in utero matris cum fratre luctatur, præripit & triumphos. Hinc est quod in utero Thamar Gen. 38. gemini de primatus honore præliantur , retardant partus : nec ante lucem cupiunt videre, quam vincere. Hinc est quod Ioannes exultat ante , & ante suo occurrit auctori, genitricis ex utero quam procedat. Et si humana pignora sic ante Deo militant , quam nascantur parentibus , quam viuant seculo : quid mirum si Ecclesiæ diuina germina , si Deo sua soberoles

les in ytero adhuc quod sit superni germinis iam fatetur? *Pater noster qui es in cœlis.* Stupor insurgit, Christus de Dei Patris pectore matrem vocat, & fatetur in terra: & homo de matris vtero patrem vocat, & confitetur in cœlis. *Pater noster qui es in cœlis.* Quo te homo repente prouexit gratia? quo te rapuit cœlestis natura? vt in carne & in terra positus adhuc, & carnem iam nescias, & terram dicendo: *Pater noster qui es in cœlis.* Qui ergo se tanti patris filium confiteratur, & credit, respondeat vita generi, moribus patri, & mente, atque actu afferat, quod cœlestem consecutus est per naturam. *Sanctificetur nomen tuum.* Cuius utique genus esse cœpimus, eius utique censemur & nomine: & ideo petimus, vt in nobis illius nominis sacerdotio perseveret, honor & prærogativa nominis, quod sublimauit sic tanti genitoris celsitudo. *Adueniat regnum tuum.* Non illi petimus, cui nūquam defuit regnum: imo qui est ipse regnum, totamque insegni continet potestatem: sed qui nos vult ad promissam regni gloriam peruenire, monet nos expertere omnibus hoc votis, in hoc vult nos totis mentibus inhibare. Quantum namque est temerarius, qui discutit de genere: ignarus est tantum, qui non gaudet, estuat, anhelat, cum promissum intendit & pertendit ad regnum. *Fiat voluntas tua sicut in cœlo & in terra.* Sicut in cœlo, sic & in terra: tunc iam totū cœlum est, tunc agit Dei mens vna omnes, tunc in Christo omnes, & in omnibus Christus, quando omnes solius Dei sapiunt, & faciunt voluntates: tunc omnes vnum, imo unus omnes, quando Dei spiritus in omnibus viuit unus. *Panem nostrum quotidianum da nobis hodie.* Psal. 67. Sicuti in Psalmo: Benedictus dominus de die quotidie, ita hic: *Panem nostrum quotidianū da nobis hodie.* Quotidianum iugem dicimus: iugis panis ille est qui

qui de cœlo descendit. Ego sum panis , qui de cœlo *Ioan. 6.*
descendi. Perfectio ergo beatitudinis est hodie, hoc
est,in præsenti illius panis, illius panis iam cibo vi-
uere,cuius perpetuitate,quod est quotidie, saginabi-
mur in futurum.*Et dimitte nobis debita nostra , sicut &*
nos dimittimus debitoribus nostris. De supplicantis pe-
ctore veniae fons emanat,& ad veniam refluet: quic-
quid pietatis exuberat,& effundit in alterum, quan-
do indulget sibi tantum,quantum alteri condonaue-
rit.*Et dimitte nobis debita nostra,sicut & nos dimittimus*
debitoribus nostris. Satis potest homo misericors , qui
cum Deo de pietate confligit, cum tantum sibi dari,
quantum dederit,quantum donauerit , tantum desi-
derat & donari. Homo sit semper in pectore tuo ve-
nia,si vis crimina non timere.*Et ne nos inducas in ten-*
*tationem.*Hæc interpretatione indigent,quia tentatio
diaboli præuia & amara est ministra eius : quamdui
verò hoc fragili continemur in corpore , necessario
precamur,vt in nos nec temptationi pateat aditus.nec
diabolo tribuatur accessus. *Sed libera nos à malo.* Ipse
autem Dominus Deus noster liberet nos à malo , &
perducat ad omne bonum, qui viuit & regnat Deus
modo & semper , & infinita sæcula sæculorum.
Amen.

De Paschali solemnitate, Sermo LXXIII.

HOdierna festivitas , fratres charissimi , nobis
vetera non connectit,nec carnes agni seruat in
crastinum : sed dum præterita præsentibus solenni
deuotione participat, & Pascha nostrum, Pascha re-
deunte coniungit,nouæ regenerationis ablactat infâ-
tiam;quia iuxta Apostolum,Vetera transferunt:& ec-
ce facta sunt omnia noua. Annus domini perficitur
temporibus, non senescit, qui tandem suo recurrit in

R.

circulo

2. Cor. 5.